

KİTLESEL AFETLER ve ÇOCUK DİYALİZ ve TRANSPLANTASYON HASTALARI

- Hem doğal (deprem, sel, tsunami...) hem de insan eliyle ortaya çıkarılan afetler (savaşlar, terör saldırıları...) 21. yüzyılda da milyonlarca insanı etkilemeye devam etmektedir.
- Kitlesel afetler sırasında, alt yapı hasarı, sağlık hizmetlerinin kesintiye uğraması, periton diyalizi ve hemodiyaliz için gerekli malzemelerin ve ilaçların eksikliği, renal replasman tedavisi uygulanan çocukların hayatını tehdit eder.
- Bu slaytlar, afetlerle karşılaşan meslektaşlarımız ve hastalarımıza yardımcı olabilmek amacıyla hazırlanmıştır.

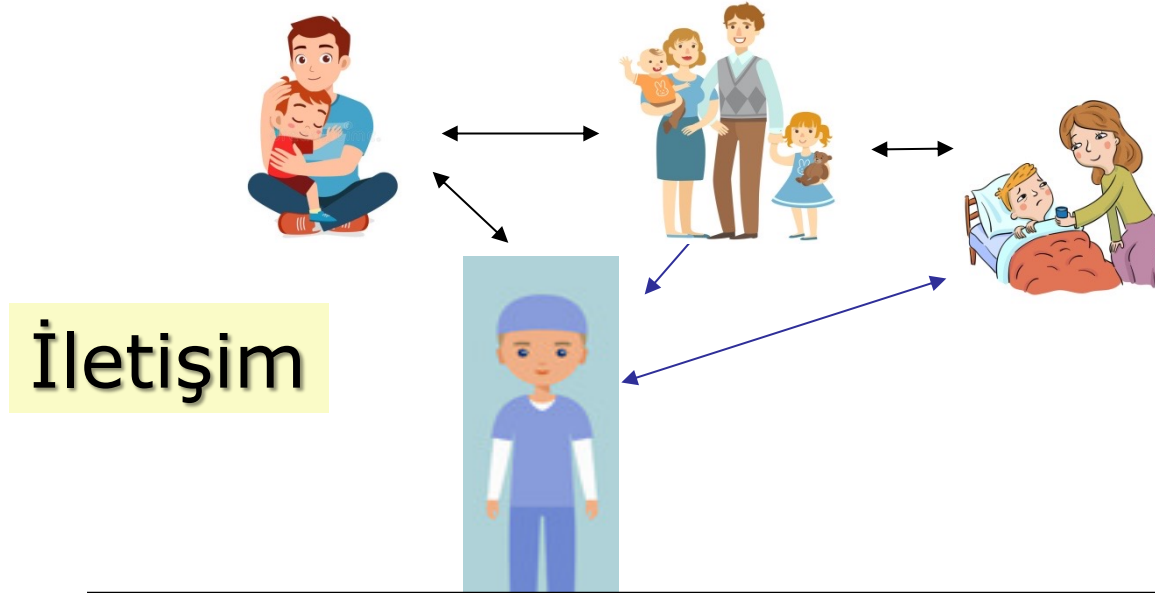
Lale Sever
Nur Canpolat
Seha Saygılı
Gülseren Pehlivan

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Nefrolojisi Bilim Dalı

KİTLESEL AFETLER ve ÇOCUK DİYALİZ ve TRANSPLANTASYON HASTALARI

Genel önlemler

Hastalar/hasta aileleri ve sağlık personeli arasında iletişim ağı kur.

- Hastalarının durumu hakkında düzenli bilgi al.
- Merkezin durumu hakkında hastalara bilgi ver.
- Gerekiyorsa, hastalara alternatif sağlık merkezleri öner.

KİTLESEL AFETLER ve ÇOCUK DİYALİZ ve TRANSPLANTASYON HASTALARI

Genel önlemler

İşbirliği

İnsan gücünün ve tıbbi gereçlerin en verimli biçimde kullanılabilmesi için hasta aileleri ve sağlık ekibinin işbirliği çok önemlidir.

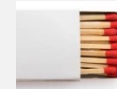
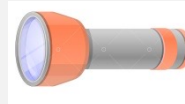
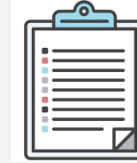

KİTLESEL AFETLER ve ÇOCUK DİYALİZ ve TRANSPLANTASYON HASTALARI

Acil çantası / gereçler

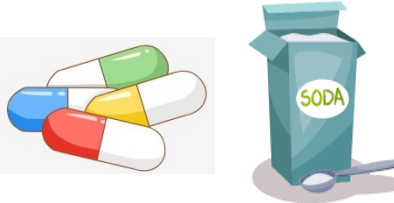

Acil çantası hazırlayın

- Acil telefon numaraları
- İlaçlar ve dozları listesi
- İki hafta yetecek kadar ilaç
- Termometre
- Tansiyon aleti
- El dezenfektanı
- Maske
- El feneri
- Pilli radyo
- Yedek piller
- Kibrit, mum

KİTLESEL AFETLER ve ÇOCUK DİYALİZ ve TRANSPLANTASYON HASTALARI

Bulundurulacak gereç ve ilaçlar

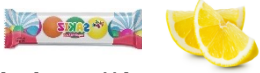

Periton diyalizi (PD) hastaları	Hemodiyaliz (HD) hastaları	Transplantasyon (Tx) hastaları
<ul style="list-style-type: none">• Diyaliz sıvıları • Mini kapak • Profilaktik antibiyotik • Yetersiz/eksik diyaliz durumunda kullanılmak üzere <p>Ekstra ilaçlar</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Anti-potasyum ilaçlar✓ Sodyum-bikarbonat✓ Antihipertansif ilaçlar✓ Fosfor bağlayıcılar	<ul style="list-style-type: none">• Yetersiz/eksik diyaliz durumunda kullanılmak üzere <p>Ekstra ilaçlar</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Anti-potasyum ilaçlar✓ Sodyum-bikarbonat✓ Antihipertansif ilaçlar✓ Fosfor bağlayıcılar 	<ul style="list-style-type: none">• İlaçların temin edilememesi durumunda <p>Alternatif ilaçlar</p> <ul style="list-style-type: none">• Tacrolimus ↳ Siklosporin• Mikofenolat mofetil ↳ Azatiyoprin• Steroidler

KİTLESEL AFETLER ve ÇOCUK DİYALİZ HASTALARI

Potasyumdan ve sıvı yükünden korunma

Diyet önlemleri

Diyaliz imkanı olmayan veya kısıtlı diyaliz imkanı olan hastalara uygulanmalıdır

Potasyumu azalt	Tuzu azalt	Sıvıyı azalt
<ul style="list-style-type: none">Yüksek potasyum içeren yiyeceklerden kaçının Sebzeleri kaynatmak ve kaynama suyunu dökmek potasyumu azaltır Hazır gıdaları, içindeki potasyum miktarını kontrol ederek tüketin	<ul style="list-style-type: none">Yemekleri tuzsuz pişirin Biber, sarımsak, limon, nane kullanarak tad katabilirsiniz İşlenmiş yiyeceklerden kaçınınHazır gıdaların içindeki sodyum miktarını kontrol edinKonservelerin suyunu dökün ve içeriğini yıkayarak tüketin 	<ul style="list-style-type: none">Küçük ve yarı dolu bardaklar kullanın Tüketeceğiniz sıvıyı küçük porsiyonlara bölün Sakız çiğnemek, buz yalamak ve limon susuzluk hissini azaltır. Ağız hijyenini sağlamak ağız kuruluğunu önler

KİTLESEL AFETLER ve PEDİYATRİK DİYALİZ MERKEZLERİ

Hazırlık

	Periton Diyaliz (PD) Hastaları	Hemodiyaliz (HD) Hastaları
Hastaların/ hasta yakınlarının eğitimi	<ul style="list-style-type: none">• El değişimleri için• Sınırlı diyaliz durumunda diyet önlemleri• Sınırlı diyaliz durumunda ekstra ilaç kullanımı• Acil durumlar	<ul style="list-style-type: none">• Acil durumda HD cihazından ayrılma• Diyalize erişimin kısıtlı olduğu durumlarda beslenme önlemleri• Diyalize erişimin kısıtlı olduğu durumlarda ilave ilaç kullanımı• Acil durumlar
Tedarik (Depolama)	<ul style="list-style-type: none">• El değişim torbaları (makine diyalizine ilaveten)• Kateterler (çeşitli boylarda)• Malzemeleri farklı yerlerde (merkezlerde) depolama	<ul style="list-style-type: none">• Diyalizör (farklı boyutlarda)• Diyaliz sıvıları• HD sırasında kullanılan diğer ekipmanlar• HD sırasında kullanılan ilaçlar• Malzemeleri farklı yerlerde (merkezlerde) depolama

KİTLESEL AFETLER ve PEDIYATRİK DİYALİZ MERKEZLERİ

Yeni ilaçlar başlamayı / doz ayarlamalarını planla

Diyaliz erişimi olmayan/kısıtlı olan hastalarda uygula

Hiperkalemi riski	<ul style="list-style-type: none">• Hastayı beslenme kısıtlamaları konusunda uyar• Anti-potasyum tedavi başlamayı düşün• ACEi / ARB'lerin kesilmesini düşün• Asidozu engelle
Asidoz riski	<ul style="list-style-type: none">• Sodyum bikarbonat başlamayı düşün
Volüm yükü/ Hipertansiyon riski	<ul style="list-style-type: none">• Hastaları tuz ve sıvı tüketimini azaltma konusunda uyar• Antihipertansif tedavisini gözden geçir
Hiperfosfatemi riski	<ul style="list-style-type: none">• Antifosfat tedavisini gözden geçir• Gerekli görülürse antifosfat tedavi dozunu artır ya da ek tedavi başla

KİTLESEL AFETLER ve PEDİYATRİK DİYALİZ MERKEZLERİ

Tedavi deęişikliklerini planla

Periton Diyalizi	<p>Eęer hasta Aletli Periton Diyalizi (APD) uyguluyor ise:</p> <ul style="list-style-type: none">• Büyük torbalardaki diyaliz sıvısının tamamını kullanabilmek amacı ile, hastaların cihaza bağlanma süresini uzat, sürekli değişimler planla• Gerekirse, el değişimi (CAPD) planla
Hemodiyaliz	<p>Diyaliz erişimi kısıtlı ise:</p> <ul style="list-style-type: none">• Daha düşük diyaliz dozunu tolere edebilecek hastaları belirle <p>Eęer daha seyrek veya kısa süreli diyaliz yapılabilecekse:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kan pompa hızını tolere edilebilen en yüksek hıza çıkmayı planla• Yüzey alanı tolere edilebilen en geniş diyalizörleri kullanmayı planla
Transplantasyon	<ul style="list-style-type: none">• İlaç erişiminin kısıtlı olduğu durumlarda immunsupresyon değişikliğini planla: MMF ↔ AZA, Takrolimus ↔ Siklosporin• Eęer yukarıdaki ilaçların temini kısıtlı ise, steroidsiz rejim kullanan hastalara steroid ekle ya da mevcut steroid dozunu artır